

Komparace vzdělávacích potřeb příslušníků Policie České republiky v rámci jejich vysokoškolského studia na Policejní akademii České republiky v Praze

**Dr. Ján ŠUGÁR, CSc., oddělení vzdělávání a rozvoje, PA ČR
v Praze**

**PhDr. Petr JEDINÁK, Ph.D., katedra managementu a informatiky,
PA ČR v Praze**

Úvod

Požadavky na znalosti a dovednosti člověka v moderní společnosti se neustále mění a člověk, aby mohl fungovat jako pracovní síla a byl zaměstnatelný, musí své znalosti a dovednosti soustavně prohlubovat a rozšiřovat. Vzdělávání a formování pracovních schopností se v moderní společnosti stává celoživotním procesem. Základním zákonem podnikání a úspěšnosti jakékoliv organizace je flexibilita a připravenost na změny. Toto tvrzení platí i pro takovou organizaci, jakou je Policie České republiky. Samotnou flexibilitu organizace však dělají flexibilní lidé, kteří jsou nejen připraveni na změnu, ale změnu akceptují a podporují ji. Péče o formování pracovních schopností pracovníků organizace se tak v současné době stává zřejmě nejdůležitějším úkolem v oblasti managementu lidských zdrojů, tedy konkrétních příslušníků, které má policie k dispozici k zajištění úkolů, které je povinna ze zákona¹ plnit.

Policie ČR by proto měla mít přirozený zájem na tom, aby disponovala pracovníky, kteří jsou schopni se v maximální možné míře spolupodílet na plnění těchto úkolů. Z tohoto hlediska by měla mít zájem přijímat na určitá pracovní místa ty nejlepší uchazeče, vhodně řídit jejich optimální výkon, adekvátně je odměňovat a snažit se co nejvíce pečovat o jejich

¹ Zákon č. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších změn a doplňků

vzdělávání a kariérový rozvoj. Nejúspěšnější organizace začínají dnes uplatňovat takové nástroje a prostředky, pomocí kterých by si dokázaly udržet ty nejlepší pracovníky. V této souvislosti se hovoří o znalostních pracovnících², kteří mohou být profesně zařazeni na všech stupních řízení v organizaci (vrcholový, střední a nejnižší management). Samotný proces tvorby organizačních znalostí je podmíněný mnoha faktory³, kde mezi nejvýznamnější patří:

- ochota jednotlivců se učit
- ochota sdílet informace a znalosti s ostatními členy organizace
- schopnost organizace vytvářet prostředí pro sdílení znalostí
- schopnost organizace vytvářet prostředí pro vzájemné se učení

1. Proces vzdělávání v Policii ČR

Základním úkolem a posláním Policie ČR je tedy poskytování služeb v oblasti bezpečnosti všem občanům s cílem, aby tyto služby dosahovaly předepsanou kvalitu. Jedním z velmi účinných nástrojů, jak toho dosáhnout, je mít v rámci celé organizaci takové příslušníky, kteří se chtějí celoživotně vzdělávat a zároveň mít rozpracován systém vzdělávání, na který můžeme nahlížet z více pohledů⁴:

1. Z pohledu formování pracovních schopností policisty
2. Z pohledu systematického procesu vzdělávání příslušníků Policii ČR
3. Z pohledu vztahů procesu vzdělávání a rozvoje k ostatním personálním činnostem (obrázek č. 1)

² Mezi charakteristické rysy znalostního pracovníka patří to, že má znalost, která je pro organizaci důležitá a často je jediným, kdo jí v organizaci má a dokáže jí prakticky využít [1].

³ KOKAVCOVÁ, D., 2008 [2].

⁴ KOUBEK, J., upraveno – viz obrázek, 2006 [3].

Obrázek č. 1 Vztahy vzdělávání a rozvoje k ostatním personálním činnostem

Vzdělávání příslušníků v Policii ČR má strategický charakter vycházející z filozofie, že nejefektivnějším vzděláváním pracovníků v organizaci je dobře organizované systematické vzdělávání. Jak ukazuje obrázek č. 2, je to neustále se opakující cyklus, vycházející ze zásad politiky vzdělávání, sledující cíle strategie vzdělávání a opírající se o pečlivě vytvořené organizační a institucionální předpoklady vzdělávání. Uvedeny některé přednosti systematického vzdělávání pro Policii ČR:

- soustavně organizaci dodává náležitě odborně připravené policisty bez mnohdy obtížného vyhledávání na trhu práce
- umožňuje průběžné formování pracovních schopností policistů podle specifických potřeb organizace

- soustavně zlepšuje kvalifikaci, znalosti, dovednosti i osobnost policistů
- přispívá ke zlepšování pracovního výkonu, produktivity práce a kvalitě vykonávané služby
- je jedním z nejefektivnějších způsobů nalézání vnitřních zdrojů pokrytí dodatečné potřeby obsazení volných služebních míst
- umožňuje realizovat moderní koncepci řízení pracovního výkonu
- usnadňuje hledání cest vedoucích ke zlepšení pracovního výkonu jednotlivých policistů v závěrečné fázi hodnocení policistů
- zlepšuje vztah policistů k organizaci a zvyšuje jejich motivaci
- zvyšuje image Policie ČR
- přispívá k urychlení personálního a sociálního rozvoje policistů, zvyšuje jejich šance postupu v rámci kariérního a platového postupu
- zvyšuje sociální jistoty policistů
- přispívá ke zlepšování pracovních i mezilidských vztahů

Spolu s personalisty se na procesu vzdělávání aktivně podílí všichni vedoucí pracovníci. Mělo by být vedeno s cílem zvyšování použitelnosti policistů tak, aby alespoň zčásti zvládali znalosti a dovednosti potřebné k vykonávání dalších jiných pracovních míst, tzn. k rozšiřování pracovních schopností policistů - flexibilitě. Vlastní formování pracovních schopností v rámci moderní personální práce by mělo překračovat hranice pouhé odborné způsobilosti (kvalifikace) a stále více by mělo zahrnovat i formování osobnosti pracovníka, tedy vlastností, které hrají tak významnou roli v mezilidských vztazích, ovlivňující chování (tedy i pracovní chování) a vědomí (potřeby, hodnoty, zájmy, postoje a normy), a tedy

motivace policistů. Tyto vlastnosti se odrážejí i ve vztazích na pracovišti, kde výrazně ovlivňují procesy formování týmů a samozřejmě i individuální a kolektivní pracovní výkon.

Role vedoucích pracovníků je v procesu vzdělávání podřízených příslušníků nezastupitelná. Zmíněny vybrané činnosti vedoucích pracovníků v procesu vzdělávání podřízených příslušníků.

a) V rámci vzdělávání policistů na pracovišti:

- dobře vedená instruktáž při výkonu služby (ranní rozdělení úkolů)
- uplatňovat „coaching“ a „mentoring“ u nových policistů
- využívat asistování a pověření úkolem u zkušenějších policistů
- uplatňovat v přijatelné míře rotaci práce
- pečlivě připravit a řídit průběh pracovní porady

b) V rámci vzdělávání policistů mimo pracoviště:

- doporučovat nejlepší policisty ke studiu na vysoké škole (prioritně pro policisty studium na Policejní akademii ČR v Praze)
- studujícím policistům vycházet vstříc tak, aby mohli řádně plnit úkoly spojené s jejich studiem
- umožnit policistům absolvování různých odborných kurzů potřebných pro výkon profese (zajišťují např. Vyšší policejní školy)

2. Místo a role Policejní akademii ČR v Praze v systému vzdělávání policistů

Kvalita a výsledky práce příslušníků Policie České republiky (dále jen policistů) jsou přímo závislé na jejich přípravě pro výkonnou, spolehlivou, apolitickou a nestrannou profesionální veřejnou službu založenou na principech

demokratického právního státu. Současná příprava policistů na výkon policejní profese je postavena na systému povinného a v řadě případů i dobrovolného vzdělávání. Účinnost tohoto vzdělávání je kromě jiného daná také tím, nakolik odpovídá vzdělávacím potřebám samotných policistů. Ke zjištění vzdělávacích potřeb těchto dvou skupin studentů byl na Policejní akademii ČR proveden průzkum, který byl realizován ve spolupráci oddělení vzdělávání a rozvoje a katedry managementu a informatiky Fakulty bezpečnostního managementu. Pro potřeby uvedeného výzkumu jsme vzdělávací potřebu vymezili „...jako rozdíl mezi stanovenými kvalifikačními požadavky a jejich skutečným stavem“,⁵ případně „... jako určitý nedostatek znalostí a dovedností v určité oblasti potřebných pro výkon konkrétní funkce. Vzniká jako rozdíl (disproporce) mezi tím „co by být mělo“ a tím „co je“, konkrétně jako rozdíl mezi potřebnou kvalifikací na konkrétní služební místo určenou stanoveným stupněm vzdělání, zaměřením vzdělání a dalším odborným požadavkem a skutečnou kvalifikací konkrétního policisty.“⁶

Místo a role Policejní akademie ČR v systému policejního vzdělávání je dána zejména zákonem o vysokých školách. Podle zák. č. 111/1998 Sb., je Policejní akademie zřízena jako státní vysoká škola, organizační složka státu, která působí jako vzdělávací a vědecká instituce poskytující bakalářské a magisterské vzdělání ve studijním programu „Bezpečnostně právní studia“ a „Veřejná správa“. Dále nabízí Policejní akademie doktorandské studium a od roku 2010 i habilitační řízení v oboru „Bezpečnostní management a kriminalistika.“

Policejní akademie, která představuje vrchol **odborného policejního vzdělávání**, se prioritně orientuje na poskytnutí vysokoškolského vzdělání těm policistům, jejichž pracovní

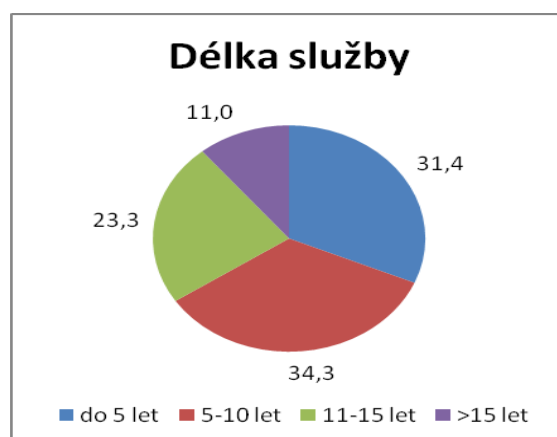
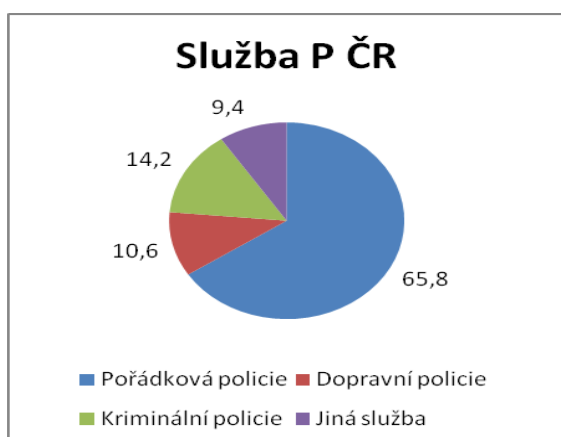
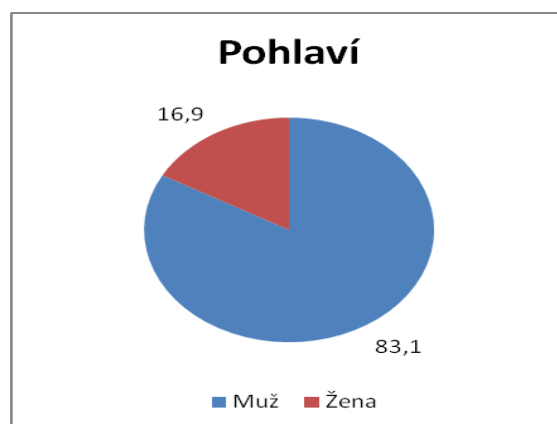
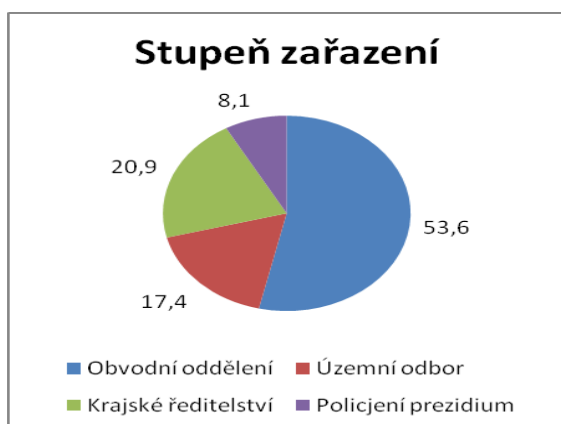
⁵ ŠUGÁR, J., BORSKÁ, I., LUKÁČOVÁ, A. *Distanční vzdělávání v podmínkách Policejní akademie ČR v Praze – možnosti a perspektivy*. Brno : Tribun, s.r.o., 2008, s. 6, [4].

⁶ ŠUGÁR, J., KOVAŘÍK, Z., JEDINÁK, P. Výzkum vzdělávacích potřeb policejního managementu. In *Bezpečnostní teorie a praxe*, Zvláštní číslo. Praha: PA ČR v Praze 2009, s. 507, [5].

zařazení to vyžaduje, a těch, kteří mají o studium zájem a schopnosti ho absolvovat. V souladu s tímto zaměřením Policejní akademie byl realizován i pilotní průzkum vzdělávacích potřeb policistů.

Objektem výzkumného úkolu byl stávající systém profesní přípravy policistů na Policejní akademii ČR v Praze ve vztahu k výkonu policejního povolání.

Předmětem výzkumného úkolu byla analýza vzdělávacích potřeb policistů a vliv studia jednotlivých předmětů na Policejní akademii ČR ve vztahu k jejich uspokojování z hlediska požadavků policejní praxe. Vzhledem k tomu, že se jednalo o pilotní projekt výzkumu vzdělávacích potřeb policistů, zjištění potřebných empirických dat bylo omezeno na dva bakalářské studijní obory a to Bezpečnostně právní studia (B60) a Policejní činnosti (B 62). Respondenty (celkem 172) byli policisté studující převážně v kombinované formě studia. Základní složení výběrového souboru viz následující grafy.

3. Komparace vzdělávacích potřeb příslušníků Policie České republiky studujících bakalářský studijní obor „Bezpečnostně právní studia“ (B 60) a „Policejní činnosti“ (B62)

Preference vzdělávacích potřeb, které byly identifikovány v průběhu řešení výzkumného úkolu,⁷ byly zjišťovány a konkretizovány u policistů studujících výše uvedené studijní obory. Policisté studující tyto obory byli do výběrového souboru vybráni proto, že jsou zařazeni do kombinované formy studia, tzn., že mají určitou praxi z výkonu konkrétní policejní služby a mohou tak odpovědněji posoudit, nakolik jsou jejich vzdělávací potřeby na PA ČR vzhledem k jejich konkrétní praxi uspokojovány. Přehled nejčastěji preferovaných vzdělávacích potřeb u obou skupin dotázaných policistů uvádíme v grafu č. 1 (setřídění bylo provedeno podle respondentů studujících obor B 60).⁸

Tabulka č. 1: Srovnání vzdělávacích potřeb

P.č.	Vzdělávací potřeba	B 60		B 62	
		N	Průměr	N	Průměr
1.	Vytvářet dobré vztahy	67	3,97	103	2,55
2.	Fyzická zdatnost, profesní příprava	67	3,94	103	2,37
3.	Naučit se sebeovládání	67	3,84	103	2,29
4.	Práce na PC	67	3,82	103	2,24
5.	Všeobecný přehled	67	3,78	103	2,72
6.	Profesionalita	67	3,75	103	2,24
7.	Administrativní dovednosti	67	3,73	103	2,27

⁷ ŠUGÁR, J., JEDINÁK, P. *Výzkum vzdělávacích potřeb policistů působících na manažerských pozicích v rámci Policie ČR: Závěrečná výzkumná zpráva*. Praha : Policejní akademie ČR v Praze, 2010. 39 s.

⁸ Průměr byl vypočten na základě stupnice: 1. Mé znalosti a dovednosti jsou na vyšší úrovni, než vyžaduje praxe mého služebního místa; 2. Žádný (mé znalosti a dovednosti odpovídají požadavkům praxe); 3. Spíše malý (mé znalosti a dovednosti jsou značné, avšak neodpovídají praxi); 4. Spíše velký (mé znalosti a dovednosti jsou průměrné); 5. Velký (mé znalosti a dovednosti jsou minimální) Vyšší hodnota průměru vyjadřuje vyšší rozdíl mezi aktuálními znalostmi a požadavky praxe. Stejným způsobem byl průměr vypočten i tabulky č. 2.

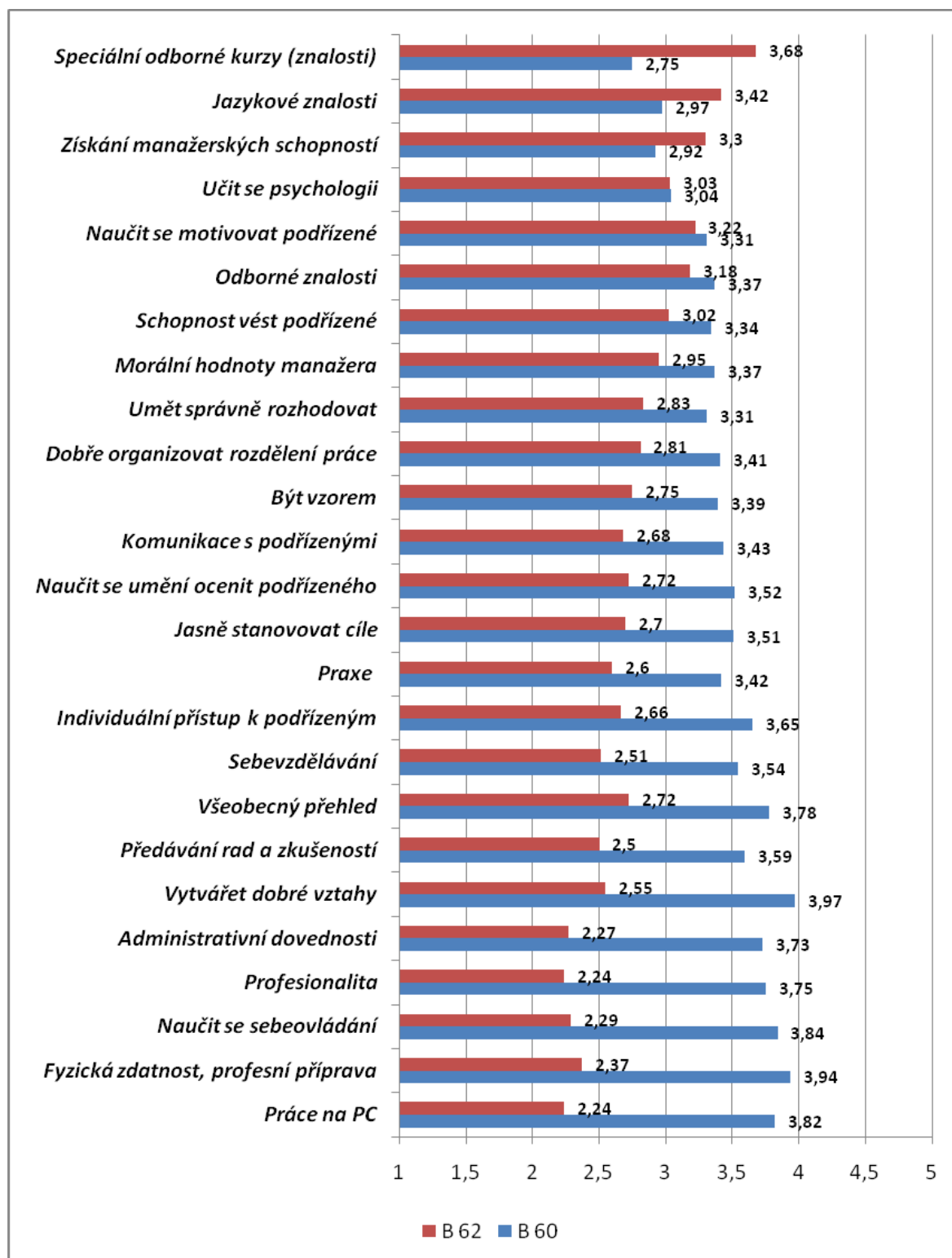
8.	Individuální přístup k podřízeným	65	3,65	97	2,66
9.	Předávání rad a zkušeností	66	3,59	103	2,50
10.	Sebevzdělávání	67	3,54	72	2,51
11.	Naučit se umění ocenit podřízeného	65	3,52	97	2,72
12.	Jasně stanovovat cíle	67	3,51	103	2,70
13.	Komunikace s podřízenými	65	3,43	97	2,68
14.	Praxe	67	3,42	103	2,60
15.	Dobře organizovat rozdělení práce	66	3,41	103	2,81
16.	Být vzorem	66	3,39	103	2,75
17.	Odborné znalosti	67	3,37	104	3,18
18.	Morální hodnoty manažera	65	3,37	101	2,95
19.	Schopnost vést podřízené	65	3,34	97	3,02
20.	Naučit se motivovat podřízené	65	3,31	97	3,22
21.	Umět správně rozhodovat	67	3,31	103	2,83
22.	Učit se psychologii	67	3,04	103	3,03
23.	Jazykové znalosti	67	2,97	104	3,42
24.	Získání manažerských schopností	66	2,92	103	3,30
25.	Speciální odborné kurzy (znalosti)	67	2,75	104	3,68

V grafu č. 1 uvádíme srovnání vzdělávacích potřeb z hlediska rozdílu mezi aktuálními znalostmi respondentů a požadavky praktického výkonu funkce. Ze vzájemného srovnání vyplynulo, že respondenti studující obor B 62 pociťují oproti respondentům studujícím obor B 60 větší rozdíly u vzdělávacích potřeb, jako je práce na PC, fyzická zdatnost, sebeovládání, administrativní dovednosti a všeobecný přehled. U studentů studujících obor B 60 jsou nejčastěji velké rozdíly vnímány u speciálních odborných znalostí, jazykových znalostí a manažerských dovedností.

Spíše malé rozdíly mezi znalostmi a dovednostmi a požadavky praktického výkonu funkce vyjadřují obě skupiny

respondentů u vzdělávacích potřeb týkajících se psychologie, motivování podřízených a odborných znalostí.

Graf č. 1 Srovnání vzdělávacích potřeb u obou skupin

3.1 Nejaktuálnější vzdělávací potřeby policistů

Z analýzy z výše uvedených poznatků vyplynulo, že z hlediska policejní praxe považují respondenti za nejdůležitější vzdělávací potřeby zejména speciální odborné znalosti (B 60) a také fyzickou zdatnost a práci na PC (B 62).

Tuto skutečnost potvrzuje i analýza odpovědí na otázku, které vzdělávací potřeby z hlediska své vykonávané praxe považují dotázaní respondenti v současné době za nejaktuálnější. Setříděny přehled takto vybraných vzdělávacích potřeb uvádíme v tabulce č. 3 u policistů studijního oboru B 60 a tabulce č. 4 u respondentů studujících B 62 (do tabulky jsme zařadili pouze ty vzdělávací potřeby, které za nejaktuálnější považovalo alespoň 10 % dotázaných).

Tabulka č. 3:

Nejaktuálnější vzdělávací potřeby u policistů studujících obor B 60

P.č.	Vzdělávací potřeba	%
1.	Odborné znalosti	67,2
2.	Všeobecný přehled	21,0
3.	Sebevzdělávání	20,9
4.	Umět správně rozhodovat	19,5
5.	Speciální odborné kurzy (znalosti)	19,4

Tabulka č. 4:

Nejaktuálnějších vzdělávací potřeby u policistů studujících obor B 62

P.č.	Vzdělávací potřeba	%
1.	Odborné znalosti	68,1
2.	Jazykové znalosti	29,3
3.	Všeobecný přehled	27,2
4.	Speciální odborné kurzy	22,2
5.	Získání manažer. schopností	20,2

Ze vzájemného srovnání mezi respondenty z obou studijních oborů vyplynulo, že obě skupiny za nejaktuálnější vzdělávací potřeby považují odborné znalosti. Studenti studijního oboru B 62 za vysoce aktuální vzdělávací potřeby považují dále získání jazykových znalostí a všeobecný přehled. Studenti oboru B 60 pocítují jako vysoce aktuální vzdělávací potřebu též jazykové

znalosti a získání všeobecného přehledu. (součet je vyšší než 100 %, protože respondenti mohli vybrat více odpovědí).

3.2 Vliv studia na PA ČR na uspokojování vzdělávacích potřeb policistů

V následujících tabulkách uvádíme seřazené přehledy vzdělávacích potřeb podle toho, do jaké míry studium na Policejní akademii v daném studijním programu (oboru) nejvíce přispívá k odstranění rozdílu mezi znalostmi před nástupem na PA ČR a požadavky funkce, kterou vykonávají dotázaní policisté na policejním útvaru (součet je vyšší než 100 %, protože respondenti mohli vybrat více odpovědí).

Tabulka č. 5:

Seřazený přehled vybraných vzdělávacích potřeb z hlediska jejich uspokojení studiem na PA ČR u policistů studujících obor:

B 60

P.č.	Vzdělávací potřeba	%
1.	Odborné znalosti	67,1
2.	Všeobecný přehled	38,8
3.	Učit se psychologii	25,4
4.	Sebevzdělávání	22,5
5.	Speciální odborné kurzy (znalosti)	20,9
6.	Jazykové znalosti	16,5

B62

P.č.	Vzdělávací potřeba	%
1.	Odborné znalosti	66,6
2.	Všeobecný přehled	41,9
3.	Získání manažer. schopností	24,8
4.	Jazykové znalosti	23,8
5.	Speciální odborné kurzy (znalosti)	22,8
6.	Umět správně rozhodovat	22,8
7.	Profesionalita	21,9

U obou skupin respondentů studium na PA ČR přispívá k uspokojení zejména vzdělávacích potřeb týkajících se odborných znalostí a všeobecného přehledu a nejméně pak k upevňování morálních hodnot manažera a individuálnímu přístupu k podřízeným. Studium na PA ČR vůbec neuspokojuje vzdělávací potřeby z hlediska administrativních dovedností.

4. Vliv studijních předmětů vyučovaných na PA ČR na uspokojování potřeb policejní praxe

K odhalení dalších vzdělávacích potřeb policistů jsme využili analýzy odpovědí respondentů na vztah obsahu studovaných předmětů ve studijních oborech B 60 a B 62 k požadavkům policejní praxe. Samotný vztah jsme analyzovali z následujících hledisek:

- přínos konkrétního studovaného předmětu ke zvýšení znalostí a dovedností ve vztahu k policejní praxi,
- využívání znalostí a dovedností ze studovaných předmětů v policejní praxi,
- využitelnost studovaných předmětů z hlediska potřeb budoucí policejní praxe.

4.1 Přínos studijních předmětů vyučovaných v bakalářském studijním oboru „Bezpečnostně právní studia“ (B 60) a „Policejní činnosti (B 62) ke zvyšování znalostí z hlediska vykonávané policejní praxe

V tabulce č. 7 (B 60) a 8 (B 62) uvádíme seříděný přehled studijních předmětů z hlediska toho, jak jejich studium přispívá ke zvýšení znalostí a dovedností dotázaných policistů k uspokojování potřeb jejich policejní praxe. Do tabulky byly zahrnuty pouze předměty, které alespoň částečně přispívají ke

zvýšení znalosti. Při interpretaci údajů je potřeba vzít v úvahu počet respondentů, kteří daný předmět studují.

Tabulka č. 7: Pokuste se vyjádřit, do jaké míry níže uvedený konkrétní předmět vyučovaný na PA ČR, přispívá ke zvýšení Vašich znalostí a dovedností z hlediska potřeb policejní praxe a při plnění úkolů vyplývajících z Vašeho služebního místa (B 60)?

P.č.	Studijní předmět	B 60	
		N	Ø
1.	Trestní právo	53	3,81
2.	Trestněprávní odpovědnost a ochrana mládeže	10	3,60
3.	Operativně pátrací činnost policie	28	3,57
4.	Trestně právní ochrana společnosti před korupcí	9	3,56
5.	Pořádková činnost policie	21	3,43
6.	Sebeobrana	30	3,43
7.	Teorie a praxe velení v policejních akcích	44	3,43
8.	Organizovaná kriminalita	12	3,42
9.	Trestné činy hospodářské - vybrané problémy	12	3,42
10.	Psychologie	67	3,34
11.	Kriminalistika	58	3,33
12.	Střelecká příprava	23	3,30
13.	Teorie a praxe krizového řízení	22	3,27
14.	Taktika služebních zákroků	34	3,26
15.	Soudní psychologie	20	3,25
16.	Donucovací prostředky	39	3,21
17.	Praktický střelecký výcvik	11	3,18
18.	Cizí jazyk II. - kurz pro začátečníky	18	3,17
19.	Kondiční příprava	15	3,13
20.	Policejní psychologie	45	3,09
21.	Soudní psychiatrie a sexuologie	25	3,04
22.	Základy občanského práva	64	3,00

Poznámka: Průměry uváděné v tabulce byly vypočteny na základě stupnice: 1. Nepřispívá vůbec.; 2. Spíše nepřispívá; 3. Spíše přispívá; 4. Přispívá v plném rozsahu. Vyšší hodnota průměru vyjadřuje vyšší vliv konkrétního předmětu. N – počet respondentů, který daný předmět studuje. Stejným způsobem byly vypočteny i průměry u tabulky č. 8.

Tabulka č. 8: Pokuste se vyjádřit, do jaké míry níže uvedený konkrétní předmět vyučovaný na PA ČR, přispívá ke zvýšení Vašich znalostí a dovedností z hlediska potřeb policejní praxe a při plnění úkolů vyplývajících z Vašeho služebního místa (B 62)?

P.č.	Studijní předmět	N	Ø
1.	Policejní právo	83	3,90
2.	Trestní právo hmotné	83	3,83
3.	Trestní právo procesní	82	3,83
4.	Služební poměry	72	3,79
5.	Okolnosti vylučující protiprávnost	99	3,70
6.	Trestně procesní činnost	33	3,64
7.	Pořádková činnost policie	76	3,57
8.	Kriminalistika - taktika	66	3,55
9.	Trestní odpovědnost mladistvých	44	3,41
10.	Policejní psychologie	102	3,38
11.	Kriminalistika - úvod a technika	79	3,37
12.	Taktika služebních zákroků	63	3,37
13.	Dopravně bezpečnostní činnost policie	66	3,26
14.	Donucovací prostředky	66	3,23
15.	Kriminalistická metodika	65	3,22
16.	Operativně pátrací činnost policie	68	3,21
17.	Policie a hromadná narušení veřej. pořádku	45	3,16
18.	Policejní technika	104	3,13
19.	Drogy a bezpečnostní rizika	24	3,13
20.	Správní právo	105	3,10
21.	Organizovaná kriminalita	53	3,09
22.	Management základních útvarů	95	3,04
23.	Cizí jazyk	105	3,02
24.	Profesní etika	104	3,02
25.	Sebeobrana	59	3,02

U respondentů studujících obor B 60 přispívá ke zvýšení jejich znalostí zejména studium předmětů trestní právo, operativně pátrací činnost policie, kriminalistika a policejní psychologie. Nejméně ke zvyšování jejich znalostí přispívají zejména předměty jako základy ekonomie, počítačové prezentace,

teorie policejní bezpečnostní činnosti a státní vexilologie. Z uvedené analýzy lze dovodit, že u policistů při studiu na PA ČR převládá značný prakticismus.

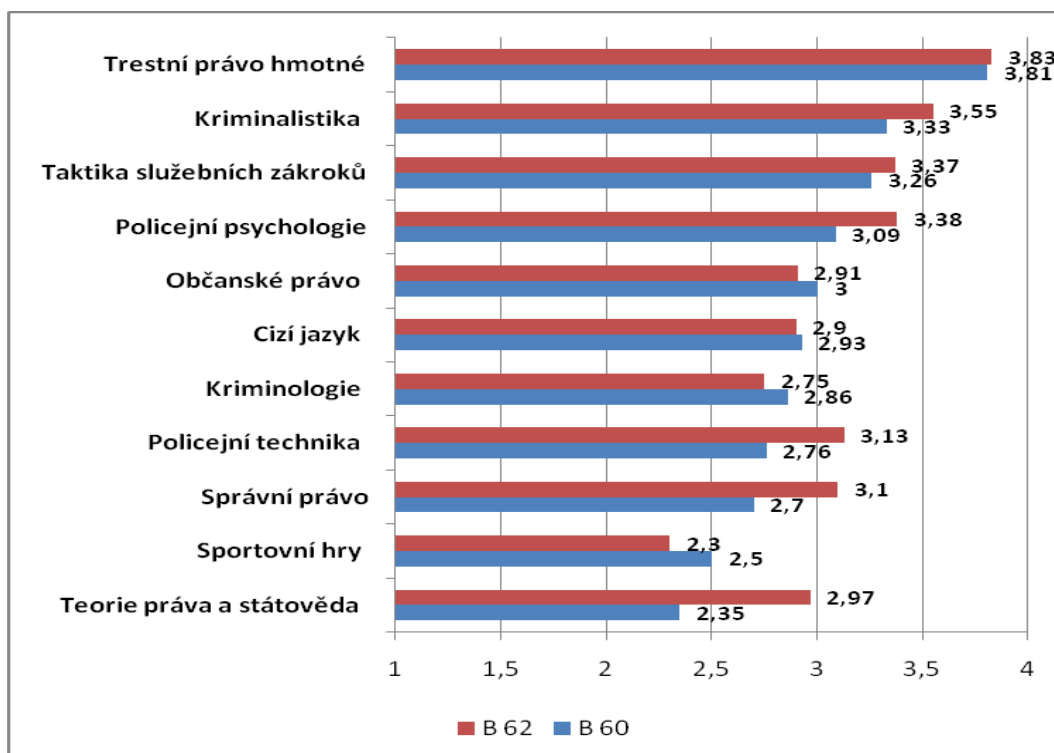
U respondentů studujících obor B 62 přispívá ke zvýšení jejich znalostí zejména studium předmětů jako správní právo a trestní právo hmotné a procesní, služební poměry, pořádková činnost a kriminalistika. Nejméně ke zvyšování jejich znalosti přispívají zejména předměty jako dějiny komunálních policejních sborů a historie evropských policejních sborů, sociologie životního stylu a multikulturní výchova.

4.1.1 Srovnání přínosu vybraných studijních předmětů na PA ČR v oboru B 60 a B 62 ke zvyšování znalostí z hlediska vykonávané policejní praxe

Struktura studijních předmětů je těchto studijních oborů různá. U oboru bezpečnostně právní studia převažují spíše právní disciplíny a u oboru policejní činnosti spíše předměty spojené s výkonem pořádkové a dopravní policie. I celkový počet studovaných předmětů (povinných, povinně volitelných a volitelných) je rozdílný. U oboru B 60 je vyučováno celkem 60 studijních předmětů, zatímco u oboru B 62 se vyučuje 74 předmětů. Z předchozích tabulek lze podle počtů studentů nepřímě dovodit, které předměty policisté preferují a které naopak pro svoji další praxi potřebují méně.

Ze vzájemného srovnání vybraných studijních předmětů vyplynulo, že u obou skupin policistů má největší přínos pro jejich praxi studium trestního práva a kriminalistiky, případně psychologie a cizích jazyků.

Graf č. 2 Setříděné srovnání přínosů vybraných studijních předmětů na praktickou činnost policistů

4.2 Využitelnost studijních předmětů vyučovaných na PA ČR z hlediska potřeb policejní praxe

V tabulkách č. 9 (B 60) a 10 (B 62) uvádíme setříděný přehled studijních předmětů z hlediska jejich využitelnosti v praxi dotázaných policistů. Do tabulky byly zařazeny pouze předměty, které policisté využívají ve své praxi spíše často. (Průměry uváděné v tabulce č. 9 a 10 byly vypočteny na základě stupnice: 1. Vůbec nevyužívám; 2. Zřídka; 3. Méně často; 4. Spíše často; 5. Velmi často. Vyšší hodnota průměru vyjadřuje vyšší využitelnost konkrétního předmětu. N – počet respondentů, který daný předmět studuje).

Tabulka č. 9: Jak často využíváte znalosti a dovednosti z vyučovaných předmětů ve své praxi u policejního útvaru (B 60)?

P.č.	Studijní předmět	N	Průměr
1.	Trestní právo	58	4,45
2.	Pořádková činnost policie	23	4,35
3.	Střelecká příprava	23	4,09
4.	Kriminalistika	58	4,02
5.	Operativně pátrací činnost policie	27	4,00

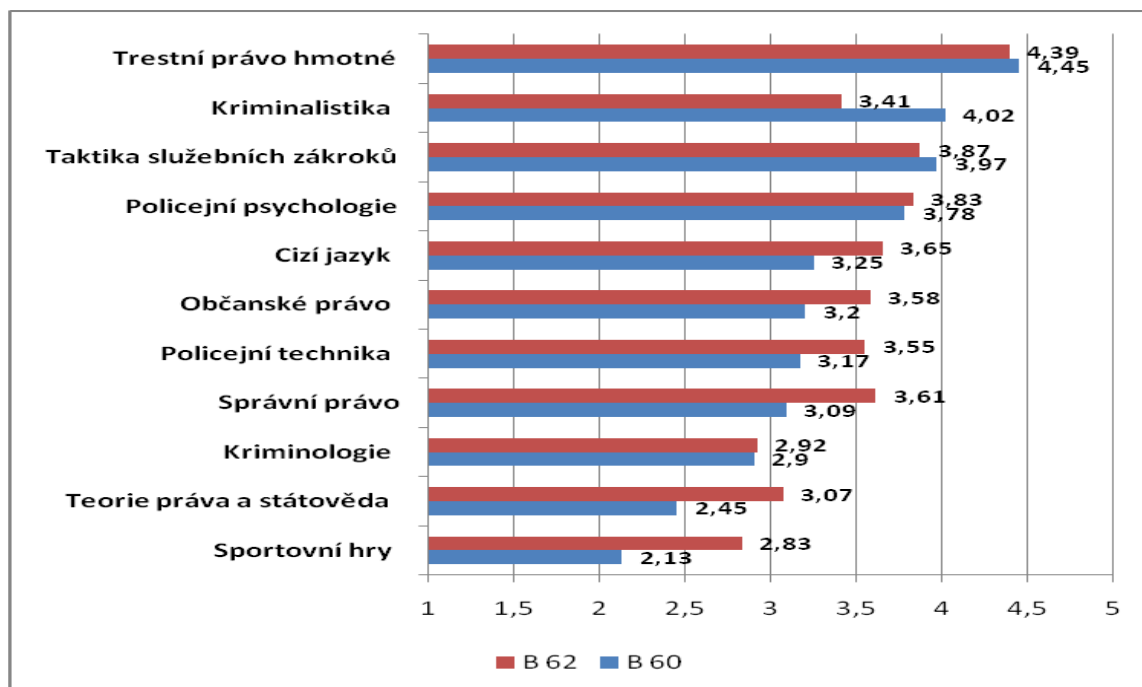
Tabulka č. 10: Jak často využíváte znalosti a dovednosti z vyučovaných předmětů ve své praxi u policejního útvaru (B 62)?

P.č.	Studijní předmět	N	Průměr
1.	Policejní právo	81	4,58
2.	Pořádková činnost policie	71	4,55
3.	Služební poměry	69	4,41
4.	Trestní právo hmotné	79	4,39
5.	Trestní právo procesní	77	4,36
6.	Profesní etika	104	4,06
7.	Informatika a kancelářský software	34	4,03

Respondenti studující obor B 60 ve své praxi u policejního útvaru nejčastěji využívají znalosti získané studiem trestního práva, pořádkové činnosti policie, střelecké přípravy, kriminalistiky a operativně pátrací činnosti policie. Nejméně často využívají znalosti z předmětů základy ekonomie, bezpečnostní politiky, úvodu do filozofie a vexilologie. Dotázaní policisté studující obor B 62 nečastěji využívají znalosti z předmětů jako policejní právo, trestní právo, pořádková činnost policie, služební poměry, profesní etika a informatika. Nejméně často pak využívají znalosti z předmětů zaměřených na historii policejních sborů.

4.2.1 Srovnání využitelnosti vybraných studijních předmětů na PA ČR v oboru B 60 a B 62 v policejní praxi

Graf č. 3 Setříděné srovnání využitelnosti vybraných studijních předmětů v policejní praxi

Ze srovnání vybraných předmětů vyplývá, že respondenti studující obor B 60 více využívají předměty jako trestní právo, kriminalistiku a taktiku služebních zákroků, zatímco respondenti oboru B 62 policejní psychologii, cizí jazyk, občanské a správní právo nebo policejní technika.

4.3 Využitelnost předmětů vyučovaných na PA ČR z hlediska potřeb budoucí policejní praxe

Protože policejní praxe se neustále vyvíjí, tak jsme se rovněž zajímali o využitelnost znalostí získaných studiem na PA ČR z hlediska potřeb této budoucí praxe. V tabulkách č. 11 (B 60) a 12 (B 62) uvádíme setříděný přehled využitelnosti studijních předmětů v nejbližších 5 letech. Průměry uváděné v tabulce č. 11 a 12 byly vypočteny na základě stupnice: 1.

Žádná; 2. Nízká; 3. Spíše nízká; 4. Spíše vysoká; 5. Vysoká. Vyšší hodnota průměru vyjadřuje vyšší budoucí využitelnost konkrétního předmětu. N – počet respondentů, který daný předmět studuje. Do tabulek byly zahrnuty pouze předměty jejichž využitelnost v budoucí praxi policistů je spíše vysoká.

Tabulka č. 11: Jaká je využitelnost znalostí a dovedností z vyučovaných předmětů z hlediska potřeb budoucí policejní praxe (B 60)?

P.č.	Studijní předmět	N	Průměr
1.	Trestní právo	58	4,71
2.	Pořádková činnost policie	22	4,59
3.	Střelecká příprava	22	4,59
4.	Taktika služebních zákroků	33	4,48
5.	Praktický střelecký výcvik	13	4,46
6.	Trestněprávní odpovědnost a ochrana mládeže	9	4,44
7.	Sebeobrana	34	4,38
8.	Kriminalistika	58	4,33
9.	Trestné činy hospodářské - vybrané problémy	10	4,30
10.	Operativně pátrací činnost policie	28	4,21
11.	Teorie a praxe velení v policejních akcích	43	4,21
12.	Donucovací prostředky	37	4,19
13.	Psychologie	67	4,18
14.	Organizovaná kriminalita	8	4,13

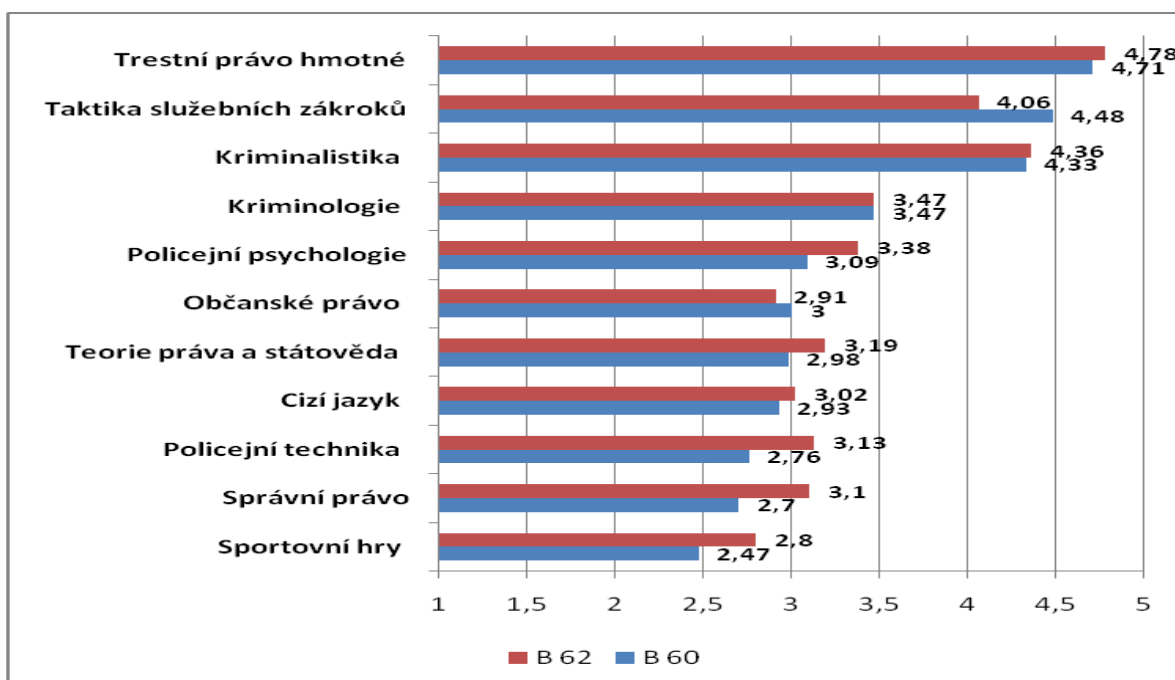
Tabulka č. 12: Jaká je využitelnost znalostí a dovedností z vyučovaných předmětů z hlediska potřeb budoucí policejní praxe (B 62)?

P.č.	Studijní předmět	N	Průměr
1.	Trestní právo hmotné	80	4,78
2.	Policejní právo	80	4,66
3.	Pořádková činnost policie	71	4,62
4.	Trestní právo procesní	74	4,49
5.	Okolnosti vylučující protiprávnost	94	4,44
6.	Kriminalistika - taktika	64	4,36
7.	Praktický střelecký výcvik	19	4,32
8.	Trestně procesní činnost	43	4,21
9.	Operativně pátrací činnost policie	64	4,14
10.	Kriminalistika - úvod a technika	75	4,13
11.	Kriminalistická metodika	62	4,11
12.	Služební poměry	66	4,11
13.	Taktika služebních zákroků	53	4,06
14.	Donucovací prostředky	55	4,00
15.	Informatika a kancelářský software	38	4,00

Z hlediska potřeb budoucí praxe budou policisté nejčastěji využívat znalosti v podstatě těch samých předmětů, které už využívají v současnosti. Obdobná situace je i u policistů studujících obor B 62.

4.3.1 Srovnání využitelnosti vybraných studijních předmětů z hlediska budoucí praxe

Graf č. 4 Setříděné srovnání využitelnosti vybraných studijních předmětů z hlediska potřeb budoucí praxe

Ze srovnání vyplývá, že respondenti studující obor B 60 více v budoucí praxi využijí znalosti z předmětů jako taktika služebních předmětů nebo občanské právo, zatímco respondenti oboru B 62 spíše policejní psychologii a policejní technika nebo správní právo.

Závěr

Hlavním cílem řešení dílčího výzkumného úkolu koncipovaného jako „pilotní“, bylo odhalit možnosti další optimalizace systému vzdělávání policejních manažerů a pracovníků veřejné správy na PA ČR tak, aby co nejvíce přispívaly k uspokojování jejich vzdělávacích potřeb z hlediska požadavků jejich stávající i budoucí praxe.

Na závěr lze uvést, že na Policejní akademii ČR v Praze jsou vyučovány předměty, které potřebují studenti ke své praktické činnosti. Na druhé straně jsou zde vyučovány i předměty, které podle názorů dotázaných respondentů téměř ve své stávající, ale i budoucí praxi vůbec nevyužijí. Některé předměty studují všichni studenti, avšak některé jen několik

jednotlivců. Stojí za úvahu, zda do budoucna neomezit počet vyučovaných předmětů ve prospěch těch „nejužitečnějších“.

Literatura:

- [1] Mládková, L.: Moderní přístupy k managementu. Tacitní znalost a jak jí řídit, 1. vyd., C. H. Beck, Praha 2005, ISBN 80 7179-310-8, s. 2.
- [2] Kokavcová, D.: Teória tvorby organizačných znalostí ako východiskový predpoklad manažmentu znalostí. In: eFocus 1/2008, roč. VIII. ISSN 1336-1805.
- [3] Koubek, J.: Řízení lidských zdrojů, základy moderní personalistiky, Management Press, Praha 2006, ISBN 80-7261-033-3.
- [4] Šugár, J., Borská, I., Lukáčová, A.: Distanční vzdělávání v podmínkách Policejní akademie ČR v Praze - možnosti a perspektivy, Tribun, s.r.o., Brno 2008, ISBN 978-80-7399-667-3
- [5] Šugár, J., Kovařík, Z., Jedinák, P.: Výzkum vzdělávacích potřeb policejního managementu. In *Bezpečnostní teorie a praxe*, Zvláštní číslo, PA ČR v Praze 2009, ISSN 1801-8211
- [6] Šugár, J., Jedinák, P.: Výzkum vzdělávacích potřeb policistů působících na manažerských pozicích v rámci Policie ČR In *Bezpečnostní teorie a praxe*, Zvláštní číslo, PA ČR v Praze 2010, ISSN 1801-8211

Šugár, J., Jedinák, P.

Komparace vzdělávacích potřeb příslušníků Policie České republiky v rámci jejich vysokoškolského studia na Policejní akademii České republiky v Praze

SOUHRN

V příspěvku se autoři snažili otevřít problematiku zkoumání vzdělávacích potřeb současných příslušníků Policie České republiky, kteří si doplňují vysokoškolské vzdělání studiem na Policejní akademii České republiky v Praze. Na základě analýz výsledků z pilotního průzkumu autoři, a to ve formě zpracovaných tabulek předkládají, které vzdělávací potřeby jsou pro současné policisty vysoce aktuální a které naopak okrajové. Zároveň byl vymezen vztah vyučovaných předmětů na Policejní akademii České republiky v Praze s požadavky potřeb policejní praxe.

Šugár, J., Jedinák, P.

Comparison of educational needs of policemen of the Police of the Czech Republic with the programme of their study at the Police Academy of the Czech Republic in Prague

SUMMARY

In the paper the authors made an attempt to discuss some questions regarding the present educational needs of policemen of the Police of the Czech Republic who complement their university qualification at the Police Academy of the Czech Republic in Prague. Based on the analysis of results from the pilot survey, the authors submit in the form of tables some suggestions with respect to those educational needs which are highly required and those which are of marginal importance. At the same time, the content of the subjects taught at the

Police Academy of the Czech Republic in Prague in line with the needs of police practice.

Šugár, J., Jedinák, P.

Ein Vergleich der pädagogischen Bedürfnisse bei der Hochschulausbildung von Tschechischen Polizeibeamten an der Polizeiakademie in Prag, Tschechische Republik

ZUSAMMENFASSUNG

In dem vorliegenden Beitrag setzen sich die Autoren mit der Problematik einer Untersuchung der Ausbildungsbedürfnisse bei den heutigen Beamten der Tschechischen Polizei auseinander, welche ihre Hochschulausbildung durch das Studium an der Polizeiakademie der Tschechischen Republik komplettieren wollen. Anhand der Analyse von Ergebnissen einer Pilotstudie präsentieren die Verfasser in Form von verarbeiteten Tabellen, welche Ausbildungsbedürfnisse für die heutigen Polizeibeamten hochaktuell bzw. irrelevant sind. Gleichzeitig wird die Orientierung der an der Polizeiakademie der Tschechischen Republik in Prag vorzulesenden Studienfächer auf die Bedürfnisse der Polizeiarbeit definiert.